

Departament d'Economia Aplicada

Edifici B
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel.: (3) 581 16 80
Fax: (3) 581 22 92
Telex: 52040 EDUCI E

ECONOMIA ESPANYOLA (REGIONAL I URBANA)

CURS ACADEMIC 1993/94

Cursos 4rt. i 5º General

Professors:

**Joan Trullén
José Luis Roig**

DEPARTAMENT D'ECONOMIA APLICADA.

PART I. ELEMENTS D'ECONOMIA REGIONAL I URBANA

Llitçó 1. Introducció

Llitçó 2. Estructura residencial de les ciutats

- Models de localització: W. Alonso i la noció de preu ofertat. Evidència empírica. Extensions.
- Explicacions estructuralistes: classes socials i segregació residencial. Polarització social i espacial.

Bibliografia:

- ALONSO, William (1964): Location and Land Use, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts.
- DERYCKE, Pierre-Henri (1983): Economía y Planificación Urbana, IEAL, Madrid.
- EVANS, Alan W.: (1973): The Economics of Residential Location, Macmillan press Ltd.
- FUJITA, Masahisa (1989): Urban Economic Theory. Land use and land size, C.U.P. Caps 1,2,3.
- HARVEY, David (1973): Social Justice and the City, Edward Arnold Ltd. Londres.
- RICHARDSON, Harry W (1978): Economía Regional y Urbana, Alianza Editorial, Madrid.
- WHITE, Michelle J. (1988): "Location Choice and Commuting Behavior in Cities with Decentralized Employment" en Journal of Urban Economics, 24, 129-152.

Llitçó 3. Localització de la indústria i els serveis a les ciutats

- La ciutat com espai generador d'activitat. la "hipòtesi de la incubadora"
- Models neoclàssics.
- Models estructuralistes (Scott)
- Localització de serveis: oficines i distribució.

Bibliografia

- FAGG, J.J. (1980): "A reexamination of the incubator hypothesis: a case study of greater Leicester", Urban Studies, nº 17, pag 35-44.
- GOLDBERG, M.A. (1970): "An economic model of intrametropolitan industrial location", Journal of Regional Science, nº 10, pag 75-79.
- LEONE, R.A. i STRUYK, R. (1976): "The incubator hypothesis: evidence from five SMSAs", Urban Studies, N° 13, pag 325-331.
- NICHOLSON, B.M. et al. (1981): "The role of the inner city in the development manufacturing industry" Urban Studies, nº 19, pag 11-142.
- SCOTT, A.J. (1982): "Locational patterns and dynamics of industrial activity in the modern metropolis", Urban Studies, nº 19, pag 111-142
- SCOTT, A.J.(1985): "Procesos de localización y urbanización y desarrollo territorial: un ensayo exploratorio". Estudios Territoriales, nº 17, pag. 17-40.
- SCOTT, A.J. (1989): Metropolis. From the Division of labor to urban Form University of California Press
- STAHL, Konrad (1987): "Theories of Urban Business Location" en MILLS, E.S. Handbook of Regional and Urban Economics, Vol. II, Cap. XIX, North Holland.

Llitçó 4. La grandària urbana

- La teoria estandard de la grandària óptima de la ciutat.
- Dimensió urbana i producció. Economies d'aglomeració i localització.
- La dimensió urbana i la provisió de serveis públics.
- Grandària i jerarquia urbana: sistemes de ciutats.

Bibliografia:

- DERYCKE, P.H. (1983): Economía y planificación urbana, IEAL. Pags 174-233.
- GOLDSTEIN, G.S. i T.J. GRONBERG (1984): "Economies of scope and economies of agglomeration", Journal of Urban Economics 19,47-70

- PRECEDO, A. (1988):
La red urbana. Síntesis

- RICHARDSON, H.W. (1973):
The economics of urban size. Saxon House. Cap. 5 i 11.

- RICHARDSON, H.W. (1986):
Economía regional y urbana, AUT. Cap. 12.

- SEGAL, D. (1976):
"Are there returns to scale in city size" The Review of Economics and Statistics, 58, 339-350.

Llicè 5. La dinàmica de la ciutat

- La teoria del cicle vital urbà. Hipòtesi, evidència i crítica.
- La dinàmica urbana
 - Mobilitat residencial: descentralització de l'ocupació i la població.
 - Canvi urbà i innovació.

Bibliografia:

- ALONSO, L.F. (1985):
"El espacio de los servicios y las grandes aglomeraciones urbanas españolas: algunas reflexiones sobre cambios recientes", Estudios Territoriales, 19, 69-80.

- AYDALOT, P.(1987):
"El declive urbano y sus relaciones con la población y el empleo", Estudios Territoriales, 24, 15-32

- CAMAGNI, R. et al. (1986):
"Urban growth and decline in a hierarchical system", Regional Science and Urban Economics, 16, 145-160.

- CHESIRE, Paul C. i HAY, Dennis G. (1989):
Urban Problems in Western Europe. An economic analysis. Ed Unwin Hyman, Londres.

- HALL, Peter (1984):
The World Cities. Unwin Hyman, Londres.

- VICKERMAN, R. (1984):
"Urban and regional change, migration and commuting. The dynamics of workplace, residence and transport choice", Urban Studies, 21, 15-29.

PART II: INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT URBANÍSTIC

Llicè 6. Planejament urbanístic. Introducció

- L'urbanisme, primera forma de política económica urbana.
- L'urbanisme i la revolució industrial.
- L'higienisme i l'utopisme reformista.
- La formació de les tècniques urbanístiques: l'alineació, les ordenances municipals de construcció i la reforma interior.
- Taylorisme i Gross Stadt
- Fordisme i zonificació.
- Reestructuració econòmica i nova organització del territori.

Bibliografia

BASSOLS COMA, Manuel (1973):
Génesis y evolución del Derecho Urbanístico español. Ed. Montecorvo, 1973

BENEVOLO, Leonardo (1979):
Orígenes de la Urbanística moderna, Ed. Blume, 1979

CAMPOS VENUTI, Giuseppe (1981):
Urbanismo y Austeridad, S XXI, Madrid.

CAMPOS VENUTI, Giuseppe (1989):
La Terza Generación dell'Urbanistica, Franco Angeli, Milano.

CASTELLS, Manuel (1981):
Crisis Urbana y cambio social, Siglo XXI

CASTELLS, Manuel (1985): "Reestructuración económica, revolución tecnológica y nueva organización del territorio" en AAVV Metrópolis, territorio y crisis. Ed. Blume. Madrid.

SERT, Josep Lluís (1983):
Poden sobreviure les nostres ciutats? Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Barcelona.

Llicè 7. El Planejament urbanístic: Institucions

- Antecedents de legislació urbanística.
- Competències urbanístiques de les Comunitats Autònombes.
- Text refós de la Llei del Sòl.
- Classificació del sòl
- L'aprofitament urbanístic.
- Tipologia de plans:
 - Pla Nacional d'Ordenació
 - Plans Directors Territorials de Coordinació
 - Plans Generals Municipals d'Ordenació.

- Programes d'actuació urbanística
- Plans Parcials
- Plans Especials
- L'estudi econòmic i financer dels Plans Generals d'Ordenació Urbana.
- Àrees de repartiment i aprofitament tipus.
- Instruments d'intervenció en el mercat del sòl
 - Patrimoni públic de sòl
 - Cessions
 - altres

Bibliografia:

- Texto refundido de la Ley sobre el Régimen del Suelo y Ordenación Urbana, Ed. Tecnos, Madrid 1992.
- GARCIA DE ENTERRIA, Eduardo, i Luciano PAREJO ALFONSO: Lecciones de Derecho Urbanístico, Ed. Civitas
- HILPERT, Thilo (1983): La ciudad funcional. Le Corbusier y su visión de la ciudad. IEAL Madrid.
- MOPU (1984): Manual de Estudios Económicos Financieros, Madrid,
- MOPU (1987): Los Programas de Actuación de los Planes Generales, Madrid.
- STUART CHAPIN, F.(1977): Planificación del uso del suelo urbano. Oikos-Tau Barcelona

PART III: ELEMENTS D'ECONOMIA REGIONAL

Licèu 8. Models macroeconòmics regionals

- Base Econòmica
- El multiplicador regional. Determinació i problemes de càlcul.

Bibliografia:

- RICHARDSON, H.W. (1986): Economía Regional y Urbana. AUT Cap. 4.
- SINCLAIR, M.T. i C. SUTCLIFFE (1978): "The first round of keynesian income multiplier", Scottish Journal of Political Economy 25, 2, 177-86
- SINCLAIR, M.T. i C. SUTCLIFFE (1982): "The estimation of Keynesian income multipliers at the subnational level", Applied Economics 20, 1435-44.

Licèu 9. Dinàmica regional: Mobilitat de factors i creixement regional. Desequilibris regionals.

- Model neoclàssic
- Models de causalitat acumulativa: Myrdal, Kaldor.
- Teoria dels Pols de Creixement: Perroux.

Bibliografia:

- PERROUX, François (1991): L'Economie du XXe Siècle, Presses Universitaires de Grenoble. Vol. V. Part II.
- SAENZ DE BURUAGA, G. (1977): "Teorías de crecimiento regional (Un resumen)", I.C.E. Junio-Julio
- DIXON, R. I TRIRLWALL, A.P. (1975): "A model of regional growth-rate difference on Kaldorian lines", Oxford Economics Papers, 201-214
- KALDOR, Nicholas (1970): "The Case for Regional Policies" en Scottish Journal Of Political Economy, Vol. XVII, Núm 3.
- KRUGMAN, Paul (1992): Geografía y Comercio, Antoni Bosch. Barcelona. Cap. 1.
- LASUEN, J.R. (1976): Ensayos sobre economía regional y urbana. Ariel, Caps VI i VIII
- RICHARDSON, H.W. (1977): Teoria del crecimiento regional Ed. Pirámide.
- ESTAPE, Fabià (1972): Ensayos de Economía Política. Ed. Ariel. Barcelona

Licèu 10. Mercats de treball regionals i urbans

- La migració per treball. Teories i evidència.
 - El concepte de mercat local de treball i la seva limitació.
 - Processos d'ajustament dels diferencials d'atur inter-regionals i intra-urbans.
- Diferents aproximacions a l'explicació de l'atur urbà.

Bibliografia:

- BURRIDGE, P. I J. GORDON (1981): "Unemployment in the British metropolitan labour areas", Oxford Economic Papers , 33, 2, 274-97.
- CLARK, G.L. I J. WHITEMAN (1983): "Why poor people do not move: job search behavior and disequilibrium amongst local labour markets", Environment and Planning A , 15,85-104

- GARCIA BARBANCHO, A. i M. DELGADO (1988):
"Los movimientos migratorios interregionales en España desde 1960", *Papeles de Economía Española* 34, 240-266.

- HASLUCK, CH. (1987):
Urban unemployment. Local labour markets and employment initiatives. Longman

- MOLHO, I. (1986):
"Theories of migration: a survey", *Scottish Journal of Political Economy*, 33, 4, 396-419.

- BENTOLILA, S. (1992):
"Migració i ajust laboral a les regions espanyoles", *Nota d'Economia*, nº 43, Departament d'Economia i Finances.

- SANTILLANA, I. (1982):
"Factores explicativos de los movimientos interprovinciales en España", *Estudios territoriales*, 7, 25-70

PART IV: POLITIQUES ECONOMIQUES URBANES I REGIONALS

Llicèn 11. Noves politiques econòmiques urbanes

- Ciutat i activitat econòmica
- La medició de la renda i del valor afegit en un territori urbà.
- Politiques de creació d'ocupació: macroincentivació i microincentivació.
- Demanda i oferta d'habitatge.
- Planificació estratègica de grans ciutats.

Bibliografia

- AA. VV. (1992):
"Planificació estratègica urbana. La revisió del Pla Estratègic Barcelona 2000" Dossier Central de la *Revista Econòmica de Catalunya* núm 21.
- BARO, Ezequiel, y MURILLO, C. (1987) "Diferenciació espacial dels valors del sòl urbà: una anàlisi empírica" en *Revista Econòmica de Catalunya* nº 5, 1987
- CHESHIRE, P. i HAY, Dennis (1986):
"Problemas de declive y crecimiento en las ciudades de Europa" en *Estudios Territoriales* nº 19
- DERYCKE, Pierre-Henri i Guy GILBERT (1988):
Economic Public Local, ERESA-Diffusion Economica, Paris.
- OLIVER, Josep; BUSOM, Isabel; i TRULLEN, Joan (1989): *Estimació de la Renda familiar disponible per capita de Barcelona, els seus districtes i els 27 municipis de la Corporació Metropolitana de Barcelona* Ajuntament de Barcelona

- OLIVER, Josep i Joan TRULLEN (1992):
"Aproximació a l'estructura i al valor de la producció a Barcelona i la seva àrea metropolitana (1985)" a *Revista Econòmica de Catalunya*, núm 21.

- MOPU-ITUR (1988):
Àrees Metropolitanas en la crisi. Madrid, ITUR.

- NARBONA, Cristina (1991):
"Oferta de vivienda en el medio urbano".

- RODRIGUEZ, Julio i altres (1991):
Les grans ciutades: debats y propuestas. Economistas libros, Madrid.

- RODRIGUEZ, Julio; CURBELO, José Luis y MARTIN, Victoira (1991):
"Una aproximación a las necesidades de vivienda en España", en RODRIGUEZ, Julio y otros (1991 pàgs. 25 a 61).

- SCOTT, Allen J. (1988):
Metropolis. From the division of labor to urban form. University of California Press.

- VAZQUEZ BARQUERO, Antonio (1988):
Desarrollo local. Una estrategia de creación de empleo. Ed. Pirámide, Madrid.

Llicèn 12. La política econòmica regional

- Política regional i desenvolupament econòmic:
objectius, instruments, i estratègics.
- La política regional de segona generació: la mobilització del capital endògen.
- Teories neoclàssiques: Webber, Lösch, Hotelling.
- La T³ behaviorista.
- Les infraestructures i les noves tecnologies com a factors estratègics de desenvolupament regional.

Bibliografia:

- ALONSO, W. (1972):
"Teoría de la localización", en Needleman, L. *Análisis regional*.
- AMSTRONG G. i TAYLOR (1985):
Regional Economics and Policy. Phillip Allan, Oxford.
- AURIOLES, J. i A. PAJUELO (1988): "Factores determinantes de la localización industrial en España", *Papeles de Ec. Española*, 35, 188-207.
- BIEHL, Dieter (1988):
"Las infraestructuras y el desarrollo regional" en *Papeles de Economía Española*, núm 35.

- HOTELLING, H. (1920):
"Stability in competition", *Economic Journal*, 39, 41-57
- MARKUSEN, A. (1985):
Profit cycles, oligopoly and regional development. MIT Press. Caps 3-6
- RICHARDSON H.W. (1986):
Economía Regional y Urbana. Alianza Universidad, cap 3.
- ROBERT, Jacques (1986):
La mobilisation du potentiel endogène des régions défavorisées: nouvelle dimension de l'aménagement du territoire. Strasbourg.
- RODRIGUEZ, SAIZ y otros (1986):
Política Económica Regional. Alianza Universidad textos, Madrid.
- ROJO, T. (1987):
"Pautas territoriales según la situación de beneficio de los sectores industriales", *Estudios territoriales*, 25, 47-63.
- VAZQUEZ BARQUERO, Antonio (1988):
"Localización industrial y dinámica regional", *Estudios territoriales*, 28, 39-52.
- SABEL, Charles F. (1988):
"The reemergence of Regional Economics" *Quaderns del IEIM/Dpt. Eco. Aplicada/UAB* n°4
- COSTA, María Teresa (1992):
"La organización del sistema productivo en los distritos industriales" a José Luis García Delgado y Joaquín Serrano (editores), *Homenaje a Juan Velarde*, EDEMA, Madrid, Vol II, 563-582.
- FUA, Giorgio (1983):
Problemas del Desarrollo tardío en Europa Ed. Alfons el magnánim, València
- KRUGMAN, Paul (1992):
Geografía y comercio. Antoni Bosch editor, Barcelona.
- PIORE, Michael i Charles SABEL (1990):
La Segunda Ruptura Industrial Alianza Ed.
- PYKE, Frank; Giacomo Becattini i Werner SENENBERGER (Compiladores) (1992):
Los distritos industriales y las pequeñas empresas. Vols. I i II, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid.
- Joan (1990):
"Caracterización de los distritos industriales. El distrito industrial marshalliano en el debate actual sobre desarrollo regional y localización industrial" en *Economía Industrial*, núm 273, mayo-junio.
- TRULLEN, Joan (1993):
"I distretti industriali. Una opzione per lo sviluppo spagnolo degli anni novanta" *Il Ponte*.

Llitó 13. Districtes Industrials

- Caracterització dels districtes industrials
- Rendiments creixents i formes de mercat dominants en els districtes industrials.
- Districtes industrials i polítiques de desenvolupament econòmic.

Bibliografia

- AA.VV. (1993):
Cooperación entre empresas y sistemas productivos locales. EXCEL, Secretaría de Estado de Industria, Madrid.
- BECATTINI, Giacomo (1986):
"Del sector industrial al districte industrial" *Revista Económica de Catalunya* núm 1.
- BECATTINI, Giacomo (1989):
Modelli locali di sviluppo, Il Mulino, Bologna.
- COSTA, María teresa (1989):
"Descentralamiento productivo y difusión industrial. El modelo de especialización flexible" a *Papeles de Economía Española*, núm 35.

Llitó 14. La nova política regional en el marc de la Comunitat Econòmica Europea

- La política regional comunitaria. El FEDER.
- La reforma dels fons estructurals i la determinació de zones elegibles.
- Els instruments de planificació regional i de cooperació comunitària
- Els Plans de Desenvolupament Regional
- Els Marcos Comunitaris de Suport

Bibliografia

- CAPPELIN, Ricardo (1988):
"Opciones de política regional en la CEE" en *Papeles de Economía Española* n° 34.
- CHESHIRE, Paul i HAY, Dennis (1988):
Urban problems and Regional Policy in the European Community. Comission of the European Communities.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1992):
El FEDER a Catalunya. Departament d'Economia i Finances, Barcelona.
- LAZARO, Laureano; i MOLINA Mercedes (1986):
El Espacio de la CEE Ed. Trivium S.A. Madrid.
- LANDABURU, Eneko (1988):
"La política regional de la comunidad" en *Papeles de Economía Española* n° 34.

Litcò 15. Política econòmica regional i Estat de les Autonomies

- La Constitució i l'Estat de les Autonomies: competències econòmiques de les comunitats autònombes.
- Política econòmica autonòmica.
- El finançament de les Comunitats Autònombes.
- La balança fiscal de Catalunya.

Bibliografia

- BIRLANGA, Antonio (1985):
"Política Regional y Política Económica de las CC.AA." en Estudios Territoriales
- BRICALL, J.M. y otros (1984):
Estat autonòmic i finances públiques, Diputació de Barcelona.
- CALSAMIGLIA, Xavier, Joan M. ESTEBAN i altres (1991):
El finançament de les Comunitats Autònombes: avaluació del sistema actual i criteris per a la seva reforma, Departament d'Economia i Finances, Generalitat de Catalunya.
- COLLEDFORNS, Montserrat (1991):
La balança fiscal de Catalunya amb l'Administració de l'Estat (1986-1988), Institut d'Estudis Autonòmics, Barcelona.
- GARCIA ALVAREZ, Antonio (1981):
"Bases para una política de acción territorial" en Estudios Territoriales nº 4.
- BIRLANGA CASANOVA, Antonio (1985):
"Política regional y política económica de las Comunidades Autónomas" en Estudios Territoriales nº 22.
- LAZARO ARAUJO, L.
"Teoría y práctica del Fondo de Compensación Interterritorial" en Ciudad y Territorio nº 86.
- MARTIN RODRIGUEZ, M. (1989):
"Evolución de las disparidades regionales" en José Luis García Delgado (Director), España Economía Nueva edición ampliada.
- PARELLADA, Martí (director) (1992):
La taula Input-Output de Catalunya 1987. Comptes regionals de l'economia catalana. COCINB - Departament de Comerç, Consum i Turisme, Generalitat de Catalunya.
- RODRIGUEZ SAIZ y otros (1986):
Política Económica Regional Alianza universidad.

Litcò 16. Estructura Territorial de l'economia espanyola

- Distribució espacial de la població i la renda. El Model de Romà Perpinyà Grau.
- Eixos territorials de desenvolupament a Espanya.

Bibliografia

- AA. VV (Cuadrado Roura director) (1991):
Las economías regionales en la España de los noventa, Economistas libros, Madrid.
- ALCAIDE INCHAUSTI, Julio (1988):
"Las cuatro Españas económicas y la solidaridad regional" en Papeles de Economía Española nº 34.
- CUADRADO ROURA, Juan Ramón (1989):
"La crisis económica y la redifinición del mapa económico-regional" en José Luis García Delgado (Director) España. Economía Espasa Calpe, Madrid.
- CUADRADO ROURA, Juan R. (1989):
"La crisis económica y la redifinición del mapa económico regional" en José Luis García Delgado (Director) España. Economía nueva edición ampliada.
- PAPELES DE ECONOMIA ESPAÑOLA , nº 34 i 35, 43, 44, i 51
- PARELLADA, Martí (1990):
Estructura Económica de Cataluña Espasa Calpe, Madrid.
- PEDREÑO, Andrés (1989):
"Un eje de expansión económica: Cataluña-Mediterráneo" en José Luis García Delgado (Director), España Economía Espasa Calpe, Madrid.
- PERPINYA GRAU, Romà (1973):
De Economía Hispana. Infraestructura histórica Ariel, Barcelona.
- VELARDE, Juan; GARCIA DELGADO, José Luis; i PEDREÑO, Andrés (Directores) (1992):
Ejes territoriales de Desarrollo: España en la Europa de los noventa, Economistas libros, Madrid.

Llitó 17. La política regional i urbana en els Plans de Desenvolupament

- Desequilibris regionals en el informe del Banc Mundial.
- Primer i Segon Plans: Política de pols de promoció i pols de desenvolupament.
- Tercer pla: Areces metropolitanes i Capitals de comarca.
- Les Grans Areces d'Expansió Industrial.

Bibliografia

- BANCO DE BILBAO (Diversos años): *Renta nacional y su distribución provincial (1975/85)*, bianual.
- BIRF (1962): *El desarrollo económico de España*, Madrid.
- LASUEN, J.R. RACIONERO, L. (1974): "El sistema de ciudades español y el Desarrollo Económico" *III Plan de Desarrollo Regional* Madrid, Estudios de Economía Urbana, Instituto de Desarrollo Económico, Madrid.
- MARTIN RODRIGUEZ, Manuel (1989): "Evolución de las disparidades regionales: una perspectiva histórica" en José Luis García Delgado (Director) *España. Economía Espasa Calpe*, Madrid.
- GARCIA BARRANCHO, A. (1979): *Disparidades regionales y ordenación del territorio*, Ariel, Barcelona
- RICHARDSON, H.W. (1978): *Política y planificación del desarrollo regional en España* Alianza Universidad, Madrid.

Llitó 18. Evolució històrica de la política urbana i regional a Catalunya.

- Ildefons Cerdà i l'Eixample de Barcelona. Projectes alternatius. La reforma interior.
- Pla Jaussely.
- La Gross-Barcelona. Política Territorial de la Mancomunitat.
- Rubió i Tudurí: El pais-ciutat.
- El Regional Planning.
- El Pla Macià: "La nova Barcelona"; Le Corbusier i el GATCPAC.
- El projecte de nova divisió territorial.
- Política urbana i regional durant la Guerra Civil.

Bibliografia

- BOHIGAS, Oriol (1980): *Arquitectura i Urbanisme durant la República* DOPESA, Barcelona.
- BUSQUETS, Joan (1992): *Barcelona. Evolución urbanística de una capital compacta*, Ed. Mapfre, Barcelona.
- CERDA, Ildefons (1968): *Teoria General de la Urbanización* Estudio biográfico de Fabià Estapé, Vols I, II, i III.
- ROCA I ROSELL, Francesc (1979): *Política Económica i Territori a Catalunya. 1901-39* Ed. Ketres, Barcelona.

Llitó 19. Planejament urbanístic i Política Econòmica Urbana a Barcelona 1953-1992.

- El Pla Comarcal de 1953.
- El Pla Director del Àrea Metropolitana de Barcelona de 1968.
- Pla d'Ordenació del Àrea Metropolitana de Barcelona de 1973.
- Creació de l'Entitat Municipal Metropolitana de Barcelona 1974.
- El Pla General Metropolità de 1976.
- El Nou urbanisme de Barcelona. La Barcelona Olímpica.

Bibliografia

- AREA METROPOLITANA DE BARCELONA (1971) *Planeamiento del A.M.B.* memoria general del Primer Estudio AMB.
- BUSQUETS, Joan (1992): *Barcelona. Evolución urbanística de una capital compacta*, Ed. Mapfre, Barcelona.
- CASASSAS, Lluís *Barcelona i l'espai català*, Ed. Curiel, Barcelona
- CORPORACIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA (1986): *Materials sobre la realitat metropolitana. Aportacions al debat sobre l'organització territorial de Catalunya*. Barcelona 1986.
- OLIVER, Josep i Joan TRULLEN (1992): "El marco económico de la Barcelona preolímpica" a *Economía Industrial*, núm 288.
- SERRATOSA A. (1979): *Objetivos y metodología de un plan metropolitano. la revisión del Plán Comarcal (1953) de Barcelona*. Oikos-Tau, Vilassar de Mar.
- TRULLEN THOMAS, Joan, MATAS, i ROIG, José Luis (1989): "Canvi econòmic durant la crisi a l'àrea metropolitana de Barcelona: una aproximació territorial" en *Revista Econòmica de Catalunya* nº 10.

Lliçó 29. Planejament Territorial a Catalunya.

- Competències de la Generalitat de Catalunya en política regional i urbana.
- Directrius i esquema del Pla Territorial de Catalunya/Instruments de Planejament Territorial de la Generalitat de Catalunya.
- Planejament territorial de Catalunya: El Projecte de Pla Territorial General de Catalunya de 1992.

Bibliografia

- AA. VV (1993): Debat sobre el Pla Territorial de Catalunya, Fundació Pi i Sunyer, Barcelona.
- BUTLLETI OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA (1981): "Directrius i esquema del Pla Territorial de Catalunya", Bulleti Oficial del parlament de Catalunya , nº 22.
- CASASSAS, Lluís, CLUSA, Joaquim (1981): L'organització territorial de Catalunya Publicacions de la Fundació Jaume Bofill.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1987): Llei de Política Territorial Decret 73/1987 sobre el Pla Territorial.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1991): Programa de Desenvolupament Econòmic 1992-1995, Departament d'Economia i Finances, Barcelona.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1993): Projecte de Pla Territorial General de Catalunya. Vols. I, II i III, Barcelona, Direcció General de Planificació i Acció Territorial, Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- PARELLADA, Martí (Director) (1990): Estructura Económica de Catalunya, Ed. Espasa Calpe, Madrid.

HORARI DE CLASSES

Grup Matí
Dilluns: 10h 30' a 12h Dimecres: 10h 30' a 12h

Grup Tarda
Dilluns: 19h 15' a 20h 30' Dimecres: 16h 30' a 17h 45'

HORARI DE TUTORIES

Joan Trullén/Despatx B3-072
José Luis Roig/Despatx B3-076

Dilluns de 12 a 13h
Dimecres de 12 a 13h
Dimecres de 18 a 19h.

EXAMENS

- Els exàmens parciais seran lliberoris per l'examen de Juny.
- S'acceptarà fer promtig entre els dos parciais a partir de 4.
- L'examen de Setembre inclourà tota l'assignatura.

TREBALL

- Serà optatiu presentar un treball de curs dirigit per millorar nota.